

CREATERRA
Uw Vermogenspartner

Panta Rhei

Niets duurt voort, behalve verandering

« Een leider brengt mensen waar ze heen willen. Een groot leider neemt mensen mee naar waar ze niet per se heen willen, maar zouden moeten zijn. »

Rosalynn Carter, activiste voor de mensenrechten en first lady van de Verenigde Staten tussen 1977 en 1981.

Oktober 2021, n°76 - Trimestriël

Woord vooraf

De elektrische auto, schone toekomst of schone schijn?

De negatieve effecten van de opwarming van de aarde worden wereldwijd door de meeste mensen niet meer betwist. De voorgestelde oplossingen voor deze complexe problematiek zijn echter uiteenlopend.

De Europese Unie heeft zich een zeer ambitieuze doelstelling gesteld: alle verkochte wagens moeten vanaf 2035 elektrisch zijn (of althans zonder verbrandingsmotor).

Een recente uitzending op Arte, waarvan ik zo vrij ben geweest de titel daarvan voor dit artikel over te nemen, schetst een contrasterend beeld van de vele uitdagingen om van dit project een succes te maken.

De elektrische auto is “schoon” vanaf het moment waarop het als transportmiddel wordt gebruikt (geen CO₂-uitstoot), maar voor de productie van de accu's zijn lithium, kobalt, nikkel en koper nodig, wat momenteel een bron van vervuiling is die erger kan zijn dan de vervuiling die veroorzaakt wordt door de productie van verbrandingsmotoren.

Hoewel de winning van lithium en kobalt in Afrika en Zuid-Amerika zelden een aanvaardbaar ethisch niveau bereikt, gebruikt het Duits-Australische bedrijf Vulcan bijvoorbeeld in Duitsland zijn knowhow op het gebied van geothermie om elektriciteit, lithium en warmte op een milieuvriendelijke manier te produceren.

Een van de huidige remmen op de aankoop van een elektrische auto is de relatieve schaarste aan snellaadstations.

Met de juiste budgetten en een betere Europese coördinatie moet dat probleem de wereld uit geholpen kunnen worden.

Men vindt de meeste producenten van accu's momenteel in China, Zuid-Korea en Japan, maar Europa voorziet een budget van meer dan 40 miljard euro om eigen accu's te produceren.

Een bijkomende uitdaging is dat zowel voor de productie als voor het onderhoud van elektrische voertuigen beduidend minder directe arbeidskrachten nodig zijn dan voor de huidige auto-industrie. Een grootschalige omscholing van de beroepsmensen rond voertuigen met een verbrandingsmotor dient efficiënt gepland en georganiseerd te worden: winning van zeldzame metalen, productie van laadpalen en accu's, ontwikkeling van aangepaste software, recycling van accu's, enz. Wat dat laatste betreft, lijkt het erop dat meer dan 90% of zelfs 95% van de componenten hergebruikt kunnen worden (kringlooeconomie).

Elektrische wagens zijn duurder in aanschaf dan wagens met een verbrandingsmotor (25 tot 30% meer). Hoewel bedrijfswagens in eerste instantie een belangrijk deel van het wagenpark zullen uitmaken, zou de toename van de productievolumes geleidelijk moeten leiden tot goedkopere auto's voor de minder gefortuneerde automobilist en uiteraard zal er een tweedehandsmarkt ontstaan. De fiscale aanmoedigingen en andere nationale steunmaatregelen voor de aanschaf van dergelijke voertuigen dreigen zwaar te wegen op de overheidsuitgaven. Hoe kunnen we de vaak zeer hoge belastingen op de verkoop van brandstoffen vervangen?

Dreigt de voeding van al deze laadpalen geen paradoxaal probleem te veroorzaken: verhoging van de vervuilende productie van elektriciteit?

Het aanbod van hernieuwbare energie groeit veel minder snel dan de vraag.

Is de bijna algemene consensus over het geplande einde van de kerncentrales objectief gerechtvaardigd?

Zijn de risico's van ernstige incidenten in verband met het in de jaren '60 ontworpen model van deze centrales nog steeds actueel in vergelijking met nieuwe modellen die veel beter rekening houden

In dit nummer:

Economie - markten - strategie: de tendenzen **2-3**

Asset Allocatie **3**

Indexen **3**

Investment school **4**

met de noodzakelijke veiligheidseisen voor een verantwoord gebruik?

Sommige voor ecologische vraagstukken gevoelige ingenieurs vragen zich af of er geen voorrang moet worden gegeven aan de ontwikkeling van elektrische tweewielers (oplaadbaar met een gewoon stopcontact) en elektrische voertuigen voor het openbaar vervoer in plaats van personenwagens en vooral SUV's?

Kortom, de overgang naar 'volledig elektrisch' heeft een

aantal aantrekkelijke aspecten en kan een van de oplossingen zijn om de verwoestende gevolgen van de opwarming van de aarde tegen te gaan. Maar er zijn veel valkuilen, uitdagingen, moeilijkheden en zelfs tegenstrijdigheden op de weg naar vooruitgang.

De mens kan een genie zijn, het wordt dringend om dit te laten zien ...

Charles BOK
Gedelegeerd bestuurder

Economie, markten, strategie: de tendenzen

De financiële markten waren in juli en augustus rustig, ook al stonden half augustus de markten onder druk als gevolg van de mededeling van de Amerikaanse Centrale Bank (Fed) om de markt voor te bereiden op de afbouw van de overvloedige steun van de centrale bank tussen nu en het einde van het jaar, dat wil zeggen vroeger dan verwacht. Eind september verklaarde Fed-voorzitter Jerome Powell zelfs dat de Amerikaanse centrale bank op het punt staat om dit jaar te beginnen met het afbouwen van het opkoopprogramma van obligaties ('tapering'). Hij hield echter de deur op een kier voor het geval de economie toch nog de verkeerde kant op mocht gaan. Wat de Amerikaanse rentevoeten betreft, blijkt nu dat de kans op een stijging in 2022 is toegenomen.

De door veel economen voorspelde versnelling van de prijsstijging in Europa blijkt zich inderdaad voor te doen en overtreft zelfs de verwachtingen. Dat komt vooral door de energieprijzen (olie en gas), die in een jaar tijd met meer dan 15% zijn gestegen. Begin september besliste de Europese Centrale Bank (ECB) om het tempo van haar opkoopprogramma van obligaties vanaf het vierde kwartaal licht te vertragen in verband met de betere economische vooruitzichten. Ter herinnering: de opkoopprogramma's van de ECB zetten de rentevoeten onder druk en stimuleren dus de consumptie en investeringen, wat de economie en de inflatie moet ondersteunen. ECB-voorzitter Christine Lagarde voegde daaraan toe dat de volgende belangrijke beslissingen van de ECB worden uitgesteld tot december. Dan moet namelijk blijken of de inflatie van 3% in augustus zich voortzet. De rentevoeten in Europa lijken daarentegen nog niet aan de vooravond van een stijging te staan, maar er is een eerste kleine stap gezet.

Eind september kondigde de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling) in haar nieuwe economische prognoses aan dat het mondiale bbp (Bruto Binnenlands Product) boven het niveau van voor de pandemie ligt, wat de sterke opleving van de economie bevestigt. De organisatie gaat nu uit van een wereldwijde groei van 5,7 procent dit jaar en van 4,5 procent volgend jaar. Zij bevestigde dat deze opleving te danken was aan de krachtige steun van

de overheid, de uitrol van doeltreffende vaccins en de herstart van veel economische activiteiten. Deze normalisering van de economie betekent niet dat alles rooskleurig is. De economische impact van de Delta-variant was tot nu toe tamelijk bescheiden in landen met een hoge vaccinatiegraad, maar woog zwaar op andere landen en verhoogde de druk op de kosten en de toeleveringsketens. Deze spanningen in het aanbod en een sterke stijging van de wereldwijde vraag verklaren de abrupte stijging van de inflatie.

De markten kenmerkten zich in september opnieuw door volatiliteit als gevolg van de moeilijkheden waarmee de Chinese projectontwikkelaar Evergrande werd geconfronteerd, naast het vooruitzicht van de "tapering" en de vrees voor de Delta-variant. De schuld van deze projectontwikkelaar ligt rond de 300 miljard dollar. Een faillissement van de Chinese nummer 2 van de bouwsector kan grote gevolgen hebben in China en de rest van de wereld. Het lijkt er echter op dat de Chinese overheid achter de schermen een wanordelijk faillissement probeert te voorkomen door middel van een herstructureringsplan. Peking heeft er geen belang bij om deze Chinese vastgoedgigant failliet te laten gaan, wat zou kunnen leiden tot een domino-effect en de woede van miljoenen Chinese kopers van vastgoed. Over het algemeen lijkt de markt ervan overtuigd dat de zaak geen drastische gevolgen zal hebben, maar een verrassing is helaas niet helemaal uitgesloten.

De Delta-variant woog op de sectoren die het meest gevoelig zijn voor de pandemie (toerisme, recreatie...), terwijl in andere sectoren (zoals nieuwe voertuigen, mechanische onderdelen, renovatie...) de prijzen gestaag bleven stijgen. Deze sectoren ondergaan een schaaffect als gevolg van een zeer sterke vraag en een aanbod dat er niet slaagt om zich aan te passen. Ook de moeilijkheden om nieuw personeel te werven wegen op het aanbod.

De beleggers zijn steeds meer verdeeld tussen de hoop op een voortzetting van de gestage groei en de vrees voor een versnelling van de inflatie.

Wat betreft de valuta is sinds het begin van dit jaar de Amerikaanse dollar gestegen met 5,2%. De dollar profiteert

namelijk van zijn status van vluchtwaarde en het vooruitzicht van een verkrapping van het monetaire beleid van de Fed.

Wat de grondstoffen betreft, zet olie zijn sterke opleving voort

met een stijging van 54,6% sinds begin 2021. Na een sterke stijging in 2020 (+25%) daalt het goud dit jaar daarentegen met 7,45%.

Aanbevolen vermogensallocatie voor een MEDIUM-belegger in EUR:

Asset allocatie		Deviezen allocatie	
Totaal individuele aandelen en aandelenfondsen (inclusief immobielien)	49%	EUR	85%
Europese aandelen	25%	USD	12%
Amerikaanse aandelen	21%	Andere	3%
Aandelen groei landen + Japan	3%		
Obligaties en obligatiefondsen	31%		
Alternatieve fondsen	7%		
Diversen (goud & grondstoffen)	5%		
Liquiditeiten	8%		
	100%		100%

Richtlijnen van onze investeringspolitiek. Om diverse redenen, kunnen geschillen optreden tussen de verschillende portefeuilles.
Einde redactie: 04-10-2021

Charles Bok
Gedelegeerd bestuurder

Fabien Planca
Senior Wealth Manager

Indexen

BONDS	2021 Q3	2021 YTD
Bloomberg Barclays EuroAgg Total Return Index	0,00%	-2,29%
Bloomberg Barclays US Aggregate Total Return Index	0,05%	-1,55%
Bloomberg Barclays EM USD Aggregate Total Return Index	-0,55%	-1,14%

EQUITIES	2021 Q3	2021 YTD
EURO STOXX 50	-0,40%	13,95%
STOXX Europe 600	0,44%	13,98%
CAC 40 (Paris)	0,19%	17,45%
BEL 20 (Brussels)	0,80%	14,85%
S&P 500 (New York)	0,23%	14,68%
NASDAQ (New York)	-0,38%	12,11%
NIKKEI 225 (Tokyo)	2,30%	7,32%

COMMODITIES (in USD)	Gold	Silver	Oil (WTI)	Bloomberg Agriculture
As at 30/09/21	1.756,95	22,17	75,03	57,22
As at 31/12/20	1.898,36	26,40	48,52	48,01
%	-7,45%	-16,03%	54,64%	19,17%

CURRENCIES	USD	GBP	CHF	JPY
As at 30/12/21	1,1580	0,8593	1,0786	128,8800
As at 31/12/20	1,2216	0,8937	1,0812	126,1800
%	5,21%	3,85%	0,24%	-2,14%

Investment School:

Private equity en financiering van vennootschappen

De traditionele financieringsbronnen van ondernemingen bestaan uit schulden (kredietlijnen, uitgifte van obligaties ...) en eigen vermogen (aandelen). Wanneer men het heeft over "aandelen", denkt men vaak aan beurzen. Een alternatief voor bedrijven is de uitgifte van "private" (niet-beursgenoteerde) aandelen, waardoor aandeelhouders over aandelen beschikken waarvan de prijs minder lijdt onder de volatiliteit van de markten en vooral afhankelijk is van de reële waarde van het bedrijf en het potentieel daarvan.

Private equity of niet genoteerd kapitaal wordt beschouwd als een alternatieve belegging. Private equity bestaat uit fondsen en particulieren die rechtstreeks beleggen in niet-beursgenoteerde privébedrijven. Vanuit het standpunt van de vennootschap gezien biedt deze geldinbreng groeiperspectieven door middel van nieuwe technologieën, door overnames of om over meer financiële middelen te beschikken om de uitgaven voor de komende jaren te dekken.

Private equity kan verschillende vormen aannemen. Leveraged buyouts bestaan uit het opkopen van bedrijven door schulden aan te gaan, distressed funding helpt bedrijven in moeilijkheden om zich te financieren, funds of funds zijn fondsen van fondsen die een grote diversificatie bieden met een beperkte initiële investering maar met hoge kosten.

In dit artikel wil ik graag nader ingaan op een andere vorm van private equity: venture capital (VC). VC is een door beleggers verstrekte financiering van start-ups of kleine ondernemingen met een zeer groot groeipotentieel op de lange termijn. Hoewel het een zeer risicovolle investering is, kan dit dankzij het hoge rendementspotentieel aantrekkelijk zijn.

Vanuit het standpunt van de ondernemers gezien wordt VC steeds populairder, omdat ze financiering kunnen vinden buiten de markten en banken om waar ze vaak geen toegang toe hebben wanneer ze een nieuw bedrijf opstarten. Dit systeem heeft echter als nadeel dat beleggers doorgaans in het kapitaal stappen en dus inspraak hebben in het beheer.

Om financiering te krijgen, overlegt een ondernemer eerst zijn businessplan aan een VC-firma. In geval van belangstelling voert de VC-firma haar zogeheten "Due Dilligence"-proces uit om diverse aspecten van het project te onderzoeken, zoals het businessmodel, de producten, het beheer, de operationele activiteiten, enz.

Zodra dit proces naar tevredenheid is voltooid, stellen de beleggers een bedrag in het vooruitzicht in ruil voor aandelen in het nieuwe bedrijf. Dit kapitaal kan in één keer worden ingebracht, maar in het algemeen wordt het verstrekt naarmate de behoeften van de vennootschap toenemen.

Tijdens de levensduur van het project is het gebruikelijk dat de VC-firma betrokken is bij het beheer en de ondernemer van advies voorziet.

Na een paar jaar gaan de beleggers op zoek naar een exitstrategie. Dit betreft meestal de verkoop van de activiteiten aan een andere vennootschap via een fusie of overname of via de verkoop van aandelen op de markt door een beursintroductie (IPO).

Raphaël Vulfs
Portfoliomanager

CREATERRA NV

is een door de Luxemburgse en Belgische autoriteiten (Commissie van toezicht op de financiële sector – Nationale Bank van België) erkende en gecontroleerde beheermaatschappij. Aarzel niet om onze website www.createrra.com te raadplegen of contact op te nemen met onze medewerkers voor nadere informatie (portefeuillebeheer, keuze van een bewaarinstelling, vermogensplanning en -structurering). Voor vragen over de verwerking van uw persoonsgegevens kunt u de daartoe bestemde formulieren gebruiken op onze beveiligde website 'www.createrra.com', tabblad 'AVG'.

België

Notarisstraat 66 - 1050 Brussel
Tel +32 (0)2 346 26 76

Luxemburg

6 rue d'Arlon - 8399 Windhof
Tel + 352 45 16 36 1

www.createrra.com

